DZIENNIK OBOZOWY APW

M.p. środa 28 listopada 1945 r. Rok II Nr.257 (533)

REWOLTA ROZSZERZA SIĘ POZA GRANICĘ AZERBAJDŻANU

Powstańcy doszli już do Kazwinu

Teheran 28.XI. Rewolta w perskiej prowincji Azerbajdżan rozszerzyła się daleko poza granicę tej prowincji i objęła już niemal całą strefę okupacji sowieckiej. Według ostatnich wiadomości powstańcy zdobyli stację kolejową Zenjan, leżącą na połowie drogi między Tabrizem a Teheranem i posuwając się dalej w kierunku południowo-wschodnim, są już na przedpolu Kazwinu, położonego o 150 km. od Stolicy. W Kazwinie przechodzi granica sowieckiej strefy okupacyjnej. Za Kazwinem zgromadzone są znaczne siły wojska i policji perskiej. W Teheranie sądzą, że powstańcy nie będą usiłowani maszerować na stolicę, lecz zadowolnią się zajęciem Kazwinu. Według innych doniesień powstańcy opanowali również port nad Morzem Kaspijskim Astara, leżący tuż przy granicy sowieckiej w prowincji Gilan. Premier perski odbył wczoraj rozmowę z sowieckim chargé d'affaires Abdukowem. Wydaje się jednak, że rozmowa nie odniosła żadnego skutku.

Moskwa 28.XI. Komisariat ludowy spraw zagranicznych niedwuznacznie dał do zrozumienia rządowi perskiemu, że rząd sowiecki ma wiele sympatii dla wysuniętych przez zgromadzenie ludowe perskiego Azerbajdżanu żądań autonomii. Wszystkie gazety moskiewskie zamieściły pełny tekst deklaracji tego zgromadzenia, która zawiera groźbę czynnej akcji, jeżeli rząd perski nie zaspokoi wszystkich żądań. W "Izwiestiach" ta deklaracja opublikowana została pod wielkim trzyszpaltowym tytułem i poświęcono jej o wiele więcej miejsca, aniżeli sprawozdaniu z procesu norymberskiego. Jednocześnie oficjalny komunikat Tassa zaprzecza, jakoby do Moskwy przybyła specjalna misja perska. Czynniki sowieckie twierdzą, że rewolta w Azerbajdżanie jest "wewnętrzną sprawą perską i Zw. Sowiecki nie ma nic z tym wspólnego."

Teheran 28.XI. Organizacje młodzieży perskiej zaapelowały do szacha, aby zezwolił na stworzenie gwardii narodowej dla walki z rewoltą azerbajdżańską.

MOŁOTOW NIE BĘDZIE ZEZNAWAĆ W NORYMBERDZE

Norymberga 28.XI. Wicekomisarz spraw zagranicznych Wyszyński przybył do Norymbergi w towarzystwie głównego oskarżyciela sowieckiego generała Rudenki i był obecny wczoraj na przewodzie sądowym, a następnie konferował z głównym oskarżycielem amerykańskim Jacksonem. Rudenko oświadczył dziennikarzom, że Mołotow nie będzie powołany na świadka. Wczoraj przedstawiono trybunałowi ostateczną opinię biegłych lekarzy co do stanu zdrowia Hessa. Opinia ta stwierdza, że cierpi on na histeryczny zanik pamięci, jednakże być może uda się go wyleczyć po 1-miesięcznej kuracji. W piątek trybunał powezmie decyzję, czy rozprawa przeciw Hessowi będzie kontynuowana, czy też wyłączona. Wśród odczytanych wczoraj dokumentów najciekawszym było przemówienie Jodla, szefa sztabu Hitlera, wygłoszone w końcu r. 1943 na tajnym posiedzeniu Gauleiterów, które rzuca światło na przyczyny odwrócenia się niemieckiej fortuny wojennej. Inwazja Anglii była przygotowana już do najdrobniejszych szczegółów, ale nie mogła zostać wykonana ponieważ RAF nie został pobity. Niemcy nie mogły rzucić do walki wszystkich swych rezerw lotniczych, ponieważ już wtedy gotowały się do rozprawy z Rosją. Drugim powodem niepowodzeń były olbrzymie straty niemieckie w Rosji w zimie 1941 roku. Trzecim powodem była odmowa Hiszpanii przystąpienia do wojny po stronie Niemiec, co uniemożliwiło zdobycie Gibraltaru, zamknięcia morza Śródziemnego i przeniknięcie do Afryki. W dniu dzisiejszym sądowi demonstrowane będą filmy niemieckie, przedstawiające zbrodnie w krajach okupowanych.

Haga 28.XI. Wczoraj w pierwszym dniu procesu przywódcy hitlerowców holenderskich Musserta, obrona postawiła wniosek o powołaniu na świadka Seyss Inquarta, byłego Gauleitera Holandii, który obecnie zasiada na ławie oskarżonych w procesie norymberskim. Przewód został odroczony do dziś, aby umożliwić sądowi powzięcie decyzji.

Monachium 28.XI. Wczoraj na procesie dozorców obozu koncentracyjnego w Dachau jeden z oskarżonych lekarzy niemieckich przyznał, że kilku uwięzionym kobietom, które były w ciąży zrobił śmiertelne zastrzyki. Twierdził on, iż "działał z pobudek humanitarnych, aby zaoszczędzić im powieszenia."

OSTATECZNY WYNIK WYBORÓW W AUSTRII

Wiedeń 28.XI. Ostateczny wynik wyborów do parlamentu austriackiego przedstawia się następująco: katolicka partia ludowa - 85 mandatów, socjal - demokraci - 76, komuniści - 4. Oficjalne sprawozdanie brytyjskie stwierdza, że wybory odbyły się w zupełnym spokoju i bez żadnych nacisków.

ORLANDO ZREZYGNOWAŁ Z MISJI STWORZENIA RZĄDU

Rzym 28.XI. Wskutek negatywnego stanowiska partii lewicowych Orlando zrezygnował z misji stworzenia nowego gabinetu włoskiego. Ks. Umberto konferował wczoraj wieczorem z przywódcami partii prawicowych, a dziś rano przyjmie przedstawicieli partii lewicowych. Rozmowy te mają na celu ustalenia kandydatury kompromisowej, co jednak wydaje się mieć małe szanse, gdyż na wczorajszym posiedzeniu przedstawicieli wszystkich 6-ciu partii nie osiągnięto porozumienia. Sytuacja polityczna uważana jest za krytyczną. Włoski przedstawiciel dyplomatyczny w Londynie przybył dziś do Rzymu. Przypuszcza się, iż przedstawił on politykom włoskim pogląd rządu brytyjskiego na obecny kryzys. Jakkolwiek czynniki brytyjskie dotychczas nie interweniowały, to jednak stanie się to nieuniknione jeżeli kryzys będzie się przedłużać i Włochy staną wobec widma anarchii.

CHURCHILL ZGŁOSIŁ VOTUM NIEUFNOŚCI DLA RZĄDU

Londyn 28.XI. Wczoraj zgłoszono w Izbie Gmin wniosek o wyrażenie rządowi votum nieufności. Wniosek podpisany jest przez Churchilla, Edena i kilku innych przywódców konserwatywnych i motywowany jest wykazaną przez rząd niezdolnością do przestawienia gospodarstwa narodowego ze stopy wojennej na pokojową. W szczególności krytykowane jest zbyt powolne tempo mobilizacji i budownictwa mieszkaniowego, a również rządowe plany upaństwowienia niektórych gałęzi przemysłu.

NOWA FALA STRAJKÓW ZAGRAŻA ANGLII I AMERYCE

Londyn 28.XI. Rokowania między robotnikami portowymi, a przedsiębiorcami rozbiły się. Przedstawiciele robotników twierdzą, że wysunięte przez przedsiębiorców propozycje podwyżki płac są niemożliwe do przyjęcia. Za 7 dni upływa termin 30-dniowego rozejmu. Rząd zamierza sprawę tą przekazać do arbitrażu.

Nowy Jork 28.XI. Dziś odbędzie się tajne głosowanie 650 tys. amerykańskich robotników przemysłu stalowego, które zadecyduje czy strajk się rozpocznie. Przebieg głosowania nadzorowany jest przez władze wojskowe. Ministerstwo pracy zwołało konferencję celem położenia kresu strajkowi w przemyśle automobilowym, który objął 600 tys. robotników. W stanie New Jersey grozi strajk pracowników elektrowni, który może całkowicie sparaliżować pracę przemysłu.

GDZIE BĘDZIE MIEĆ SIEDZIBĘ ORGANIZACJA ZJEDN.NARODÓW?

Londyn 28.XI. Na dzisiejszym posiedzeniu komisji przygotowawczej Zjednoczonych Narodów rozpatrywana będzie kwestia gdzie znajdować się będzie stała siedziba tej organizacji. Poprzednio jak wiadomo komitet wykonawczy tej komisji przyjął uchwałę, że siedziba znajdować się winna w Stanach Zjednoczonych. Najpierw komisja zadecyduje czy siedziba znajdować się ma w Europie, czy w Ameryce, a następnie wyznaczy miasto. Powszechnie przypuszcza się, że najprawdopodobniej wybór padnie na San Francisco. Rząd amerykański oświadczył, że zachowuje zupełną neutralność w stosunku do starań niektórych stanów miast amerykańskich o wyznaczenie ich na tę siedzibę. Nie jest wykluczone, że przedstawiciele Sowietów i państw od nich zależnych będą przeciwstawiać się zamiarowi ustalenia siedziby w Stanach Zjednoczonych.

FORMALNE PRZYŁĄCZENIE RUSI ZAKARPACKIEJ DO SOWIETÓW

Moskwa 28.XI. Rada Najwyższa ZSRR ratyfikowała wczoraj traktat sowiecko - czeski o przyłączeniu do Sowieckiej Ukrainy Rusi Zakarpackiej.

FRANCUSKA MISJA DO MOSKWY

Paryż 28.XI. Wczoraj wyjechała do Moskwy misja francuska, która przeprowadzi rokowania celem zawarcia traktatu handlowego z Sowietami. Zadaniem misji będzie również wyjaśnić czynnikom sowieckim francuskiego planu kontroli nad Nadrenią i Zagłębiem Ruhry.

W PALESTYNIE SPOKÓJ

Jerozolima 28.XI. W czasie wczorajszych pogrzebów ofiar zajść na równinie Sharon i w czasie półgodzinnego strajku protestacyjnego, w całej Palestynie panował spokój. Wszyscy mówcy na pogrzebach podkreślali, że żydowstwo palestyńskie zdecydowane jest nadal dopomagać nielegalnym imigrantom. 20 osób, które zatrzymano na pokładzie greckiego statku, zostały wczoraj zwolnione. Aresztowane w czasie zajść 130 osób zostało umieszczone w obozie w Latrun, a 180 w obozie w Atlicie. Przebywający w Palestynie przywódca syjonistów amerykańskich Silver przesłał depeszę z opisem zajść do prezydenta Trumana.